

REPUBLIKA HRVATSKA
OKRUŽNO JAVNO TUŽITELJSTVO KARLOVAC
Broj: KT-48/91.

Karlovac, 25. svibnja 1992. godine.
DN/AB

OKRUŽNOM SUDU

KARLOVAC

Na osnovu članka 45. stavak 2. točka 3. i članka 174. stavak 2. preuzetog Zakona o krivičnom postupku (NH 53/91) podižem

O P T U Ž N I C U

protiv

MIHAJLA HRASTOV zvanog "Mišo", sina Mihajla i Ankice rođ. Karabogdan, rođ. 14. 06. 1963. godine u Karlovcu, s prvobitnim bivalištem u Karlovcu, Donje Pokuplje bb, Hrvata, državljanina Republike Hrvatske, pismenog, završio srednju školu, policajca, vojsku služio 1983/84. u Rašknoj, vodi se u evidenciji kod SNO Karlovac, osuđivanog presudom Općinskog suda u Karlovcu broj K-771/88. od 23. 12. 1988. godine zbog kriv. djela iz čl. 130. stavak 1. KZ RH na kaznu zatvora trajanju od 4 mjeseca, uvjetno na vrijetu od dvije godine, u pritvoru od 06. ožujka 1992. godine,

da je:

dana 21. rujna 1991. godine oko 21.00 sat u Karlovcu, za vrijeme dok su u predgrađima Rakovac, Mostanje i Logorište pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova i zbora narodne garde Republike Hrvatske odbijali napade aktivnog i rezervnog sastava tzv. JNA na grad, k pripadnik posebne jedinice policije Policijske uprave Karlovac po primitku zadatka da sa svojom grupom čuva i preprati u prostorije Policijske uprave grupu vojnika koji su predali oružje, dolaskom na most preko rijeke Korane u Rakovcu, iako nisu bili neposredno ugroženi životi njega i drugih policajaca, najprije iz mitraljeza marke "Ultima" pucao u vojnike, a kad su pali pucao im iz pištolja u glavu, pri čemu su uslijed mnogobrojnih strijelnih rana glave, trupa i udova umrli Jovan Šipić, Božo Kozlina, Nebojša Popović, Milić Savić, Milenko Lukač, Babić Nikola, Slobodan Milovanović, Svetozar Gojković, Miloš SRđić, Zoran Komadina, Mile Babić, Vaso Bižić i Mile Peurača, dok je Duško Mrkić zadobio više prostrelnih rana, ali je uslijed liječničke intervencije ostao na životu,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba ubio više osoba koje su se bezuvjetno predale,

pa da je time počinio krivično djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava - protupravna ubijanja i ranjavanja neprijatelja - označeno u članku 146. stavak 1. i 2. preuzetog Krivičnog zakona (NN 53/'91) a kažnjivo po stavku 2. istog zakonskog propisa.

Stoga

p r e d l a ž e m

1) da se pred tim sudom kao stvarno i mjesno nadležnim održi glavna javna rasprava,

2) da se na glavnu raspravu predvede okr. Mihajlo Hrastov, te da se pozovu i saslušaju kao svjedoci Ivica Katić (150), Goran Čerkez (154), Darko Grujičić (156) i Željko Pereško (160),

3) da se na glavnoj raspravi izvrši uvid u zapisnik o uviđaju (3-4), izvod iz kaznene evidencije (5), dopis Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku u Zagrebu (6), zapisnike o utvrđivanju identiteta (8, 10 i 40), u zapisnike o obdukciji (41-124), u zapisnike o vještačenju tragova baruta i balističkom vještačenju (125-133, 147-149), u zapisnik o neuropsihijatrijskom vještačenju (177-201), u socijalnu anamnezu (212), te u pripadajuću fotodokumentaciju, ujedno predloženo da se na glavnoj raspravi pročitaju iskazi svjedoka Adrijana Goršić (151), Josipa Ribar (152), Damira Jaušovec (153), Dražena Muić (155), Damira Kusanić (158), Nikice Vrabac (159) i Željka Spudić (161).

O b r a z l o ž e n j e

Policijska uprava Karlovac podnjela je krivičnu prijavu protiv Mihajla Hrastov da je počinio krivično djelo činjenično i pravno opisano u izreci.

Protiv Mihajla Hrastov provedena je istraga, a kako je bio u bijegu određen je pritvor.

Po lišavanju slobode Mihajlo Hrastov iskoristio je svoje zakonsko pravo da se brani šutnjom.

U toku istrage saslušani su kao svjedoci pripadnici Policijske uprave Karlovac koji su se nalazili u borbi na prilazima mostu u Rakovcu preko rijeke Korane. Iz iskaza svjedoka Adrijana Goršić, Josipa Ribar, Damira Jaušovec, Dražena Muić, Damira Kusanić, Nikole Vrabac i Željka Spudić proizlazi da je dana 21. rujna 1991. godine pred veče došlo do sukoba između pripadnika tzv. JNA i pripadnika Policijske uprave Karlovac, da su pripadnici Policijske uprave Karlovac zaustavili vozila s pripadnicima vojske, nakon čega su ovi pokušali s tenkovima osloboditi put svojim vojnicima, ali su spriječeni otporom policajaca. Iz iskaza nekih od ovih svjedoka proizlazi da su se bilo aktivni bilo rezervni pripadnici tzv. JNA,

koji su bili u vozilima predali, da su predali oružje te su prepraćeni na most gdje su se nalazili za vrijeme bitke. Svi ovi svjedoci čuli su samo pucnjavu, no, međutim, lično im nije ništa poznato u svezi pogibije neprijateljskih vojnika, time da su neki od njih iskazali da su po povratku preko mosta vidjeli leševe.

Svjedok Ivica Katić također pripadnik jedinice za posebne namjene Policijske uprave Karlovac iskazao je pored ostalog da su bili stacionirani u prostorijama Policijske uprave Karlovac, da su 21 rujna 1991. godine uvečer dobili zadatak da odu na koranski most radi razoružanja rezervista JNA. Da su svi zajedno krenuli na zadatak prešati most na suprotnu stranu i izišli iz kombija, te su vidjeli u časti iz pravca Mekušja zaustavljena dva neprijateljska kamiona tim da su rezervisti još uvijek bili u vozilima i u tom trenutku su počeli pregovori o predaji. Da je za vrijeme pregovora otišao i zauzeo položaj s desne strane mosta gledajuću prema Mekušju, jer se cijelo vrijeme čula iz pravca Rakovca rafalna paljba pješadijskog naoružan Svjedok je nadalje iskazao da su se rezervisti predali nakon čega se on povukao s položaja i prešao most na stranu Rakovca. Zarobljeni rezervisti bili su kod mosta i bilo ih je oko dvadesetak, no, međutim kad je on prešao preko mosta jedan dio je već bio odvezen. Svjedok tvrdi da se još uvijek čula rafalna paljba iz pravca Rakovca, a tad da je čuo rafalnu paljbu iz pravca mosta, no, kako je bila noć da ne zna tko je pucao, time da tvrdi da on nije pucao. Svjedok je nadalje iskazao da je nakon sat vremena od te rafalne paljbe prišao do mosta i tu su na prilazu ležali leševi rezervista pokraj kojih nije bilo nikog.

Svjedok Čerkez Goran iskazao je isto kao i prethodni svjedok, time da je posebno istakao da je on bio s okrivljenim Mihajlom Hrastov, da su vozila parkirali na glavnoj cesti i izašli iz vozila te krenuli prema mostu. Svjedok tvrdi da su se u tom momentu već neprijateljski vojnici predali i bila je izvršena selekcija, tako da je mlada vojska krenula u transport, a stari rezervisti bili su već razoružani i nalazili su se negdje po prilici na sredini mosta u grupi njih 12 do 13, jedan iza drugoga. Tvrdi da su on i okrivljeni prišli toj grupi da ih vode, da se on nalazio u neposrednoj blizini zadnjeg rezerviste kad je ovaj u jednom momentu skočio na njega i odborio ga na most, te ga počeo daviti i oduzimati mu automat koji je imao u rukama. Uslijed toga su se njih dvojica valjali po podu mosta, da je imao za pojasa pištolj, TT 7,62 mm, i da je u toku tog valjanja taj rezervista zavikao svojim "Bježimo" i svi su počeli bježati. U to je okrivljeni da mu spasi život, počeo po tim rezervistima pucati iz "Ultimaxa" rafalnom paljbon, tako da su rezervisti popadali negdje pri kraju mosta. Onaj rezervista koji je njega srušio u jednom momentu ga je pustio i počeo je bježati, okrivljeni je krenuo za njim, imao je nož u rukama, stigao ga je negdje pri kraju mosta i udario nožem, koliko puta to ne može reći, a nakon toga da je okrivljeni njemu iza pasa uzeo pištolj i svakom od onih rezervista, koji su već ležali na mostu, pucao po jedanput u glavu. Svjedok posebno ističe da je ta pucnjava pištoljem uslijedila možda pola sata do sat nakon one paljbe iz "Ultimaxa" jer su se oni nakon toga sakrili kod mosta obzirom da je bio u toku artiljerijski napad. Na

kraju svjedok tvrdi da je okrivljeni postupao samoinicijativno i ni po čijoj naredbi.

Svjedok Darko Grujić iskazao je isto kao i prethodni svjedoci, s time da je posebno istakao da prilikom dolaska okrivljeni nije bio s njim u kombiju, da su došli do mosta i da je on bio lično na položaju pokraj ribarske kuće, na kojem položaju je ostao sve do jutra. Kad su došli na most da je vidiš preko mosta dva neprijateljska kamiona, a čuo je i zvuk tenkova koji su u času njihovog dolaska na most otvarali paljbu, Svjedok tvrdi da je znao da je neprijateljskoj vojsci dan ultimatum za predaju i da su o toj predaji pregovarali nakon čega su zarobljeni bili prevedeni preko mosta na stranu do Ulice Rakovac. I ovaj svjedok ističe da su aktivni vojnici odmah vozilima prevezeni, dok su rezervisti ostali na mostu negdje pri kraju mosta gledajući prema Rakovcu. U njihovoj blizini nalazio se Čerkez Goran, a on je te rezerviste lično vidio na opisanom mjestu jer je gorjela lampa s desne strane na početku mosta. Primjetio je da je došlo do guranja i rezervisti su počeli bježati i okrivljeni Hrastov se nalazio u blizini rezervista i u tom momentu je počeo pucati iz automatske puške "Ultimax" po njima, a oni su počeli padati nešto dalje od početka mosta gledajući prema Mekušju. Nakon pucnjave iz automatske puške, možda desetak minuta kasnije čuo je pucnjavu iz pištolja, no, svjedok ne može reći koliko je bilo pucnjeva niti znade tko je pucao. Negdje oko 4 sata ujutro da je napustio položaj zajedno s ostalim policajcima, da su otišli u Policijsku upravu Karlovac i nakon dogovora vratili su se da odvezu leševe.

Svjedok Željko Pereško iskazao je identično kao i prethodni svjedoci, time da ističe da u momentu dolaska na most nije bilo nikakve pucanjave, a da je on odmah kao komandir II voda specijalne jedinice MUP-a Karlovac stupio u kontakt sa zapovjednikom neprijateljske jedinice Milom Peurača i prenio mu naredbu da se moraju predati, nakon nekog vremena da se čula paljba iz pravca Mostanja, a neposredno zatim pojavili su se tenkovi koji su stali negdje kod nogometnog stadiona u Mekušju od njih na udaljenosti od možda pedesetak metara. Na njihovu intervenciju da su se tenkovi nakon izvjesnog vremena vratili i nisu otvarali paljbu, a rezervisti su se počeli predavati, odlagati oružje, te su odvođeni preko mosta na drugu stranu. Tvrdi da je njegova jedinica još ostala na onu stranu mosta, i u momentu kad je uslijedila naredba za povlačenje da se s rakovačke strane mosta čula rafalna paljba koja je trajala možda 5 minuta. Tvrdi da nije prepoznao oružje, a kad je ta paljba prestala da su se počeli prebacivati preko mosta, te je tada vidio na početku mosta s rakovačke strane da rezervisti leže na mostu, da nije odmah znao da su mrtvi, a kasnije je čuo da se priča da je na njih pucao Mihajlo Hrastov. Svjedok je posebno istakao da je on znao da je Mihajlo Hrastov kritične zgrade kod sebe inao puškomitraljez marke "Ultimax", te da je on lično ujutro okrivljenog sproveo u Zagreb, ali da nisu pričali o samom događaju.

Iz zapisnika o uviđaju, fotoelaborata i skice lica mjesta proizlazi da su svi rezervisti lišeni života na istom mjestu, tj. na kraju mosta gledano prema Rakovcu, i to dio kod zaustavljenog kamiona, dio na mostu, a dvojica van mosta na zemljanom pojasu.

Provedenim vještačenjem identiteta utvrđeno je da su kritične zgrade život izgubili Jovan Sipić, Božo Kozlina, Nebojša Popović, Milenko Lukač, Nikola Babić, Miloš Srđić, Zoran Komadina, Mile Babić, Vaso Bižić, Mile Peurača, Milić Savić, Slobodan Milovanović i Svetozar Gojković.

Na osnovu zapisnika o obdukciji za svakog od poginulih, liječničke dokumentacije, te fotoelaborata i mišljenja Zavoda za sudsku medicinu i kriminalistiku Zagreb proizlazi da su svi gore imenovani umrli nasilnom smrću uslijed brojnih strijelnih rana glave, trupa i udova. Obdukcijom mrtvog tijela Sipić Jovana utvrđeno je na leđima 4 ubodne rane od kojih su 3 bile čisto plitke i zahvaćale samo kožu i potkožno tkivo, a jedna je probijala u prsište ali nije ozljeđivala niti jedan organ i nije imala utjecaja na uzrok smrti. Dakle, provedenim obdukcijama utvrđeno je da su svi poginuli umrli nasilnom smrću uslijed strijelnih rana zadanih oružjem, a također i preživjeli pripadnik neprijateljske vojske imao je strijelne rane.

Na osnovu vještačenja oružja, silikonskih odljevaka (parafinska rukavica) i na osnovu vještačenja čahura koje su uviđajem zatečene na licu mjesta utvrđeno je da je dostavnih 50 čahura kalibar 5,56 mm ispaljeno iz dostavnog puškomitraljeza kalibar 5,56 mm dakle, iz puškomitraljeza kojeg je dužio okrivljeni. Na licu mjesta nađene su i čahure kalibra 7,62 mm koje nisu bile ispaljene iz dugog oružja koje je poslano na vještačenje.

Nakon uhićenja Mihajla Hrastov, imajući u vidu način na koji je djelo počinio i općenito sve okolnosti, a posebno da se radilo o pripadniku specijalne jedinice koja je izložena mnogobrojnim stresovima, provedeno je neuropsihijatrijsko vještačenje s ciljem da se utvrdi stupanj uračunljivosti imenovanog. Na osnovu provedenog neuropsihijatrijskog vještačenja vještaci sudske medicine docent dr Karla Pospis-Završki, profesor dr Vera Fonegović-Šnalc i profesor Marko Jukić - psiholog, dali su mišljenje sa zaključcima iz kojih proizlazi da je Mihajlo Hrastov osoba uredne izvorne inteligencije s naznakom blažeg poremećaja ličnosti u sferi čulstvenosti jer je sitničav okrenut pretežito sebi, s ambivalentnim načinom doživljavanja i imanentnim agresivnom crtama. Upravo zbog opisanih okolnosti ratovanja i specifične atmosfere kritičnog dana kao i navedenih stavova ličnosti on je tempore criminis bio u takvom stanju afektivne tenzije psihogene vrste koju vještaci cijene kao privremenu psihičku poremećenost, pa ga za to vrijeme smatraju bitno smanjeno sposobnim shvatiti značenje svog djela i bitno umanjenih mogućnosti za upravljanje vlastitim postupcima. Dakle, iz nalaza i mišljenja vještaka ne proizlazi da bi Mihajlo Hrastov djelo počinio u stanju trajne ili privremene neuračunljivosti.

Na osnovu iznjetog proizlazi da je u toku istrage sa sigurnošću, bilo na osnovu iskaza svjedoka, bilo na osnovu vještačenja, utvrđeno da je okrivljeni Mihajlo Hrastov najprije iz mitraljeza, a zatim iz pištolja zadao niz prostrijelnih rana neprijateljskim vođicima koji su odložili oružje.

Istina, iz iskaza svjedoka Gorana Čerkez i Darka Grujić proizlazi da su najprije razoružani rezervisti napali na Gorana Čerkez, a da je onda okrivljeni pucao na njih. No, međutim, imajući u vidu da se prema iskazu jednog od svjedoka radilo samo o naguravanju, da niti sam Goran Čerkez ne tvrdi da mu je život bio u bilo kakvoj opasnosti, a posebno imajući u vidu da su svi leševi bili grupirani na jednom mjestu smatramo da nije bilo razloga za upotrebu vatrenog oružja, a posebno ne na način kako je to učinio okrivljeni.

Kako je, dakle, okrivljeni Mihajlo Hrastov pobio više neprijateljskih vojnika koji su odložili oružje, bez da su životi njega ili drugih bili ugroženi to se u njegovom ponašanju stječu obilježja krivičnog djela iz članka 146. stavak 1. i 2. preuzetog Krivičnog zakona.

Imajući u vidu da je okrivljeni Mihajlo Hrastov bio duže razdoblje nesostupan pravosudnim organima stramo da i dalje postoje razlozi za pritvor.

Pošto su, dakle, u ponašanju okrivljenog Mihajla Hrastov ostvarena bitna obilježja krivičnog djela činjenično i pravno opisano u izreci to je valjalo podići ovu optužnicu koja se ukazuje kao opravdana i na zakonu osnovana.

v. d. OKRUŽNOG JAVNOG TUŽITELJA
GIGA PERIŠIĆ